ΝΙΚΗΦΟΡΟΥ Γ. ΚΥΠΡΑΙΟΥ

Ο ΟΙΝΟΣ

ΕΥΕΡΓΕΤΙΚΑΙ ΑΥΤΟΥ ΙΔΙΟΤΗΤΕΣ

Κρασολογικὴ μελέτη χρήσιμος καὶ πρωτότυπος

«...Μηκέτι ὑδροπότει, πίνε ὀλίγον οἶνον διὰ τον στόμαχόν Σου καὶ τὰς πυκνάς Σου ἀσθενείας». — Ἀπόστολος παῦλος πρὸς Τιμόθεον.

(Ἀγὼν κατὰ τοῦ ἀλκοολισμοῦ)

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ
ΑΝ. ΤΣΟΥΜΑ & ΣΠ. ΠΟΛΙΟΥ
ΟΔΟΣ ΝΙΚΗΣ 45 – ΦΙΛΕΛΛΗΝΩΝ
ΑΘΗΝΑΙ
1936

ΝΙΚΗΦΟΡΟΥ Γ. ΚΥΠΡΑΙΟΥ

Ο ΟΙΝΟΣ

ΕΥΕΡΓΕΤΙΚΑΙ ΑΥΤΟΥ ΙΔΙΟΤΗΤΕΣ

Κρασολογικὴ μελέτη χρήσιμος καὶ πρωτότυπος

«...Μηκέτι ὑδροπότει, πίνε ὀλίγον οἶνον διὰ τὸν στόμαχόν Σου καὶ τὰς πυκνάς Σου ἀσθενείας». — Ἀπόστολος παῦλος πρὸς Τιμόθεον.

(Ἀγὼν κατὰ τοῦ ἀλκοολισμοῦ)

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ
ΑΝ. ΤΣΟΥΜΑ & ΣΠ. ΠΟΛΙΟΥ
ΟΔΟΣ ΝΙΚΗΣ 45 - ΦΙΛΕΛΛΗΝΩΝ
ΑΘΗΝΑΙ
1936

ΑΦΙΕΡΟΥΤΑΙ :

Τῷ ἐπιλάρχῳ καὶ μεμορφωμένῳ

ἀνδρὶ

ΓΕΩΡΓΙῼ Π. ΒΑῼ

ἀθορύβῳ ἐργάτῃ

τῆς Ἐθνικῆς ἰδέας καὶ ἀρετῆς

ΜΙΚΡΟΝ ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ

Τὸ μικρὸν καὶ σύντομον αὐτὸ βιβλιαράκι ἐγράφη μὲ τὸ εἰλικρινὲς πνεῦμα τοῦ ἐνδιαφέροντος διὰ τὸν λαόν, ὅπως τὸν φωτίσῃ καὶ τοῦ καταστήσῃ γνωστὰς κάπως αὐθεντικώτερον τὰς ὠφελίμους καὶ εὐεργετικὰς τοῦ οἴνου ἰδιότητας ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τὸν ἀπομακρύνει—γενικῶς καὶ ἀπολύτως—τῆς χρήσεως τῶν καταστρεπτικῶν, διά τε τὰς ψυχικάς του καὶ σωματικάς του δυνάμεις, πνευματωδῶν ποτῶν. Ἐὰν ἕν τοιοῦτον ἐπιτευχθῇ, διὰ τῆς προσεκτικῆς ἀναγνώσεως τῆς μικρᾶς ταύτης μελέτης μας ἔστω καὶ δι' ἐλαχίστους ἐκ τῶν ποιουμένων χρῆσιν τῶν ἀλκοολικῶν ποτῶν, τὸ ἠθικόν μας κέρδος ἔσεται παμμέγιστον καὶ ἡ χαρά μας ἄφθαστος, διότι εἰς κἄτι ὠφέλιμον διὰ τὴν κοινωνίαν θέλουσιν ἀποβῇ οἱ κόποι μας.

«Ἅγιοι Ἀνάργυροι» Πάρου

Ἰούλιος 1936 — ΝΙΚΗΦ. Γ. ΚΥΠΡΑΙΟΣ

Ο ΟΙΝΟΣ

Ἀπὸ τῶν Βιβλικῶν χρόνων καὶ ἀπὸ τῆς δημιουργίας τοῦ κόσμου ἡ ἄμπελος ἀπετέλεσε τὸν μοναδικὸν τῆς ζωῆς παράγοντα ἀφοῦ δι' αὐτῆς ἐδημιουργήθη ἡ σταφυλὴ καὶ ἐκ ταύτης ὁ οἶνος. Ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τοῦ Μωϋσέως καὶ τῶν προφητῶν, ἐξυμνεῖται ἐμπράκτως καὶ θεωρητικῶς ἡ χρῆσις τοῦ οἴνου καὶ βιβλικῶς κατακρίνεται ἡ κατάχρησις αὐτοῦ. Ἐπὶ τῆς Χριστιανικῆς περιόδου καταλαμβάνει ἰδιαιτέραν ὅλως θέσιν ὁ οἶνος καὶ μεταξὺ τῶν ἱεροτελεστιῶν. Εἰς τὸν ἐν Κανᾷ γάμον ὁ Θεάνθρωπος Ἰησοῦς Χριστὸς μεταβάλει τὸ ὕδωρ εἰς οἶνον καὶ εὐλογεῖ αὐτὸν ἀπὸ τοῦ Θείου του ὕψους. Καὶ σήμερον ἔτι ἡ ὀρθόδοξος Ἀνατολικὴ ἡμῶν Ἐκκλησία διὰ τοῦ οἴνου τελεῖ τὴν ἀναίμακτον θυσίαν τῶν ἁγίων καὶ ἱερῶν μυστηρίων, ἀλλὰ καὶ διηνεκῶς εὔχεται ὑπὲρ εὐφορίας τῶν καρπῶν τῆς γῆς: σίτου, οἴνου καὶ ἐλαίου, προτάσσουσα τὸν οἶνον τοῦ εὐεργετικοῦ καὶ λίαν χρησίμου καὶ ἀπαραιτήτου διὰ τὸν ἄνθρωπον ἐλαίου. Γνωρίζομεν ἡμεῖς οἱ Ἕλληνες ὅτι πρὸ ἀμνημονεύτων χρόνων οἱ Λαοὶ ἀπέδιδον ἐξαιρετικὰς ἀρετὰς εἰς τὸν οἶνον καὶ ἰδιότητας ἰάσεως διαφόρων ἀσθενειῶν ἐπιχέοντες καὶ οἶνον ἐπὶ τῶν τραυμάτων. Εἰς χώρας ἔνθα δὲν παράγεται αἱ εὐεργετικαὶ αὗται ἰδιότητες τοῦ οἴνου, ἀγνοοῦνται. Ἡ νεωτέρα ἐπιστήμη θεωρεῖ Θεῖον καὶ ἀπολύτως εὐεργετικὸν τὸν οἶνον καὶ ὅστις καὶ ἐπὶ τοῦ ἠθικοῦ τῶν πασχόντων σωματικῶς ἢ ψυχικῶς ἐπιδρᾷ καὶ μάλιστα εἰς τὰς ἐποχὰς τῶν κρίσεων τῶν μεγάλων ἀνησυχιῶν καὶ φροντίδων καθ' ἃς ὁ ἄνθρωπος ὅλα τὰ βλέπει μαῦρα καὶ ἀπελπιστικά. Οἱ ἀπέλπιδες, οἱ ἀτυχήσαντες οἱ ὁπωσδήποτε δοκιμαζόμενοι ἢ φέροντες νωπὰ τραύματα μεγάλων οἰκογενειακῶν δυστυχημάτων ἢ συμφορῶν, ἀσφαλῶς καὶ βεβαίως μετὰ τὴν πόσιν ὀλίγων ποτηρίων ἁγνοῦ ἑλληνικοῦ οἴνου, θ' ἀνεύρωσιν κἄποιαν ἀνακούφισιν, μείωσιν τῶν θλίψεων, διότι οἱ καπνοὶ θὰ διαλυθοῦν καὶ οἱ βαθμοὶ τοῦ ἠθικοῦ θ' ἀνέλθουν καὶ θὰ βλέπῃ ὁ πάσχων ὄχι καὶ τόσον δυσάρεστα καὶ ἀ-

πελπιστικὰ τὰ πράγματα καὶ ζητήματα τῶν ἀτυχιῶν. Ἀπολύτως συμφωνοῦσι εἰς τοῦτο, δηλαδὴ τὴν βελτίωσιν τοῦ ἠθικοῦ ποὺ φέρει ὁ οἶνος, οἱ ἰατροὶ ὅλων σχεδὸν τῶν ἀποχρώσεων ὅσον ἀφορᾷ τὴν χρῆσιν ἢ μὴ τοῦ οἴνου. Αἱ ὠφέλειαι εἶναι τόσαι ὥστε νὰ ἐκμηδενίζεται ἡ μικρὰ ζημία ποὺ ἠμπορεῖ νὰ φέρῃ ἡ ἐλαχίστη ποσότης οἰνοπνεύματος ποὺ περιέχει ὁ ἄκρατος οἶνος. Εἶναι γνωστὸν ὅτι εἰς ἀνθρώπους ποὺ ὑποφέρουν ἀπὸ ἀδυναμίαν ἢ σωματικὴν ἐξάντλησιν, ὁ οἶνος ἐπαναφέρει τὰς ἀπολεσθείσας δυνάμεις, δίδων τόνωσιν εἰς τὸν ὀργανισμόν. Καὶ εἶναι γνωστὸν τὸ παλαιὸν δίστιχον :

«Ὁ ὕπνος τρέφει τὸ παιδὶ καὶ τὸ κρασὶ τὸ γέρο».

Τοῦτο καὶ διὰ τοὺς γέροντας καὶ τοὺς κεκμηκότας, ἀλλὰ καὶ διὰ τοὺς διανοητικῶς καὶ πνευματικῶς μοχθοῦντας,κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ Δαγκείου πυρετοῦ διὰ τῆς γενναίας χρήσεως τοῦ οἴνου ἐσώθησαν πολλοί. Τὰς θεραπευτικὰς ἰδιότητας τοῦ οἴνου τὰς ἐγνώριζαν πολὺ καλὰ οἱ Ἕλληνες ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ Ὁμήρου. Ὅταν ὁ Μαχάων ὁ υἱὸς τοῦ Ἀσκληπιοῦ ἐτραυματίσθη ἀπὸ βέλος ὁ γηραιὸς σοφὸς Νέστωρ τὸν ἔσωσεν ἀπὸ τὴν μάχην καὶ τοῦ ἔδωσε παλαιὸν οἶνον, ὅστις καὶ τὴν πέψιν βοηθεῖ καὶ τὸν ὀργανισμὸν τονώνει καὶ μᾶς προφυλάσσει ἀπὸ κρυολογήματα. Ὁ Πλάτων λέγει : «Ὅπως τὸ πῦρ ἀπαλαίνει τὸν σίδηρον, οὕτω καὶ τὸ σῶμα τοῦ γέροντος ἀπαλαίνει μὲ τὸν οἶνον καὶ ἀφανίζει τὴν ξηρότητα». Ἀλλ' ἐκτὸς τῶν θερμαντικῶν του ἰδιοτήτων ἡ μεγαλειτέρα ἐκδούλευσις ποὺ μᾶς παρέχει εἶναι ἡ αἰσιοδοξία ποὺ καθιστᾷ τὴν ζωήν μας ὀλιγώτερον πικράν. Οἱ Δειπνοσοφισταὶ τῆς ἀρχαιότητος ἔλεγον : «ὁ πλεῖστα πίνων πλεῖστα καὶ εὐφρανθήσεται», ὁ χαριστερος ἐκ τῶν ἀρχαίων Θεῶν ἦτο ὁ Διόνυσος. Ἡ ἀρχὴ τῆς λατρείας αὐτοῦ ἦτο συμβολικὴ ἀλληγορουμένη εἰς τὴν γεννητικὴν δύναμιν τῆς φύσεως. Μετὰ ταῦτα ἡ λατρεία αὐτοῦ κατέληξεν εἰς τὸν βακχισμόν· ὁ ἀρχαῖος οὗτος Θεὸς ἔφερε 415 ἐπίθετα μεταξὺ τῶν ὁποίων ἀναφέρονται καὶ τὰ ἑξῆς : Ἀνθεύς, Ἀμπελοφύτωρ, Ἀγλαόδωρος, Ἀγλαόμορφος, Βοτρυόεις,Βασιλεύς, Γηθόπωνος, Ζωογόνος, Ἡδής, Ἤπιος, Κωμαστής, Μαινόμενος, Ποθεινός, Ραδινός, Ὑπναλέος. Φιλοπαίγμων, Χρυσοκόμης,Χορευτὴς καὶ Ψυχοπλανής. Ὁ Λουκιανὸς γράφει πρὸς φίλον του εὐποροῦντα : «Πολλάκις οἶνον ἔπεμψας ἐμοὶ καὶ πολλάκις ἔγνω σοὶ χάριν, ἡδυπότῳ νέκταρ τερπόμενος»· ὁ διάσημος Γάλλος Δόκτωρ Κοντιὲ λέγει : «Τὸ κρασὶ εἶναι ἀπαραίτητον δι' ἐκεῖνον ποὺ θέλει νὰ ζήσῃ πολύ»· ὁ Γάλλος ἀκαδημαϊκὸς Ζὼρζ Λακὸντ λέγει : «Ἂς μὴ ὁμιλοῦν μὲ περιφρόνησιν διὰ τὰς λαϊκὰς ἑορτὰς τοῦ κρασιοῦ. Τὸ κρασὶ δὲν εἶναι μόνον διὰ τὸν πλοῦτον καὶ διὰ τὰ μέγαρα. Εἶναι ἐπίσης τὸ πνεῦμα καὶ ἡ χαρὰ ὅλων. Τὸ κρασὶ διεγείρει τὸ κριτικὸ πνεῦμα καὶ δίδει ἀνεξαρτησία εἰς τὰς ἰδέας. Εἶναι ἡ φαντασία. Εἶναι ὅμως συχνὰ καὶ ἡ λογική, ἡ σαφήνεια καὶ ὁ ὀρθολογισμός, δίδει εὐθυμίαν καὶ ἐμπιστοσύνην εἰς τὴν ζωὴν καὶ ἀντοχὴν εἰς τὰ πλήγματα τῆς μοίρας».

Ὁ ἡμέτερος διηγηματογράφος Παπαδιαμάντης λέγει ἐμμέτρως :

« Ὁ οἶνος εἶναι θεῖον ποτὸν
χωρὶς αὐτὸν ὁ βίος πικρὸς πικρός.»

Πρὸ 2.300 περίπου χρόνων ὁ πατὴρ τῆς Ἰατρικῆς ἡμέτερος Ἱπποκράτης εἶπεν: ὁ οἶνος εἶναι ποτὸν καμωμένο ἐπίτηδες διὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ ὀργανισμοῦ, ἀρκεῖ νὰ τὸ χρησιμοποιῇ κανεὶς μὲ μέτρον εἴτε ὑγιὴς εἶναι εἴτε ἀσθενής;

Ὁ μεγάλος ἰατρὸς καὶ ἐφευρέτης καὶ φιλόσοφος Παστὲρ, χωρὶς οὐδ' ἐπ' ἐλάχιστον νὰ εἶναι φίλοινος εἶπε πρὸ 75 χρόνων: «Τὸ πλέον ὑγιεινὸν ποτὸν εἶναι τὸ κρασί.»

Ὁ δόκτωρ Ἀνγκλάντ τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Βορδὼ καὶ Πρόεδρος τῆς Ἑνώσεως τῶν ψιχιάτρων τῆς Γαλλίας, ἀσχοληθεὶς μὲ τὸν ρόλον ποῦ παίζει τὸ κρασὶ εἰς τὸ νευρικὸ σύστημα τοῦ ἀνθρώπου ἐν γένει καὶ ἐπισταμένως μελετήσας τὸ ἦθος γενικῶς καὶ τὴν ἠθικὴν συμπεριφορὰν τῶν ἀνθώπων ποῦ πίνουν κρασί, ἀποφαίνεται μὲ ἀκρίβειαν, στατιστικὰς καὶ ἀριθμοὺς ὅτι οἱ ψυχοπαθεῖς καὶ νευρικοὶ ἐκ τῶν πινόντων εἶναι πολὺ ἐλάχιστοι, ἔναντι τῶν μὴ πινόντων. Κατ' αὐτὸν τὸ κρασὶ εἶναι ἕνα σημαντικὸν θεραπευτικὸν μέσον τῶν ἀσθενειῶν τοῦ νευρικοῦ συ-

στήματος, διότι, διὰ τοῦ οἴνου, καταπολεμοῦνται αἱ μολυσματικαὶ νόσοι ποῦ ἐπιφέρουν διανοητικὰς διαταραχάς. Ὁ ἐπιφανὴς Πορτογάλος ἰατρὸς Λουρεῖρο λεγει ὅτι τὸ κρασὶ ξεκουράζει τὸ νευρικὸ μας σύστημα καὶ καταπραΰνει τὴν ψυχὴν μας ὅταν εἶναι κουρασμένη. Δύο ἰατροὶ Βούλγαροι τῆς Σόφιας οἱ Κοστὼρ καὶ Μανολὼφ, μελετήσαντες τὸν ρόλον τοῦ κρασιοῦ ἐπὶ τοῦ ὀργανισμοῦ τοῦ ἀνθρώπου ὑποστηρίζουν ὅτι 800 γραμμάρια οἴνου καθ' ἑκάστην ἀγνοῦ προστιθέμενα εἰς τὴν τροφὴν μας ὄχι μόνον τονώνουν σημαντικὰ τὸν ὀργανισμὸν τοῦ ἀνθρώπου ἀλλὰ θεραπεύουν ἀποτελεσματικῶς καὶ τοὺς ἑλώδεις πυρετούς, πλὴν τοῦ ὅτι διὰ τῆς ἡμερησίας χρήσεως τῆς ποσότητος ταύτης τοῦ οἴνου φονεύονται, κατὰ τοὺς Βουλγάρους ἐπιστήμονας, τὰ μικρόβια τοῦ τυφοειδοῦς πυρετοῦ, ἄλλοι ἰατροὶ μᾶς διαβεβαιοῦν κατηγορηματικῶς, ἐπὶ τῇ βάσει παρατηρήσεών τους, ὅτι τὸ κρασὶ μὲ τὰς βιταμίνας του καὶ τὰς ἄλλας οὐσίας ποῦ περιέχει, εἶναι ἀντισηπτικὸ, τονωτικὸ καὶ ἐπουλώνει ἀκόμη τὰς πληγὰς ποῦ ἀνοίγει ἡ φθοροποιὸς φυματίωσις. Τὸ κρασὶ δίδει, κατὰ τὴν ἐπιστήμην, εἰς τὸν ὀργανισμόν μας διάφορα ὑλικὰ ποὺ περιέχει καὶ ποὺ εἶναι ἀπαραίτητα διὰ νὰ τονώνουν καὶ ἀνανεώνουν τοὺς ἰστούς. Ἕνας ἰατρὸς Γάλλος ἐγκατεστημένος εἰς τὴν κρασοφόρον περιφέρειαν τοῦ Μονπελλιὲ λέγει ὅτι εἰς τὴν πελατεῖαν του ἀποτελουμένην ἀπὸ οἰνοπαραγωγοὺς καὶ κρασοπατέρας, οὐδέποτε ἐσημειώθησαν παθήσεις τοῦ ἥπατος καὶ ἄλλαι ἀσθένειαι σοβαρᾶς μορφῆς. Ὁ Ἡμέτερος καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου κ. Σ. Δοντᾶς θεωρεῖ ὅτι ἡ χρῆσις τοῦ οἴνου ὄχι μόνον ὠφέλιμος καὶ ὑγιεινὴ εἶναι, ἀλλὰ καὶ δι' αὐτῆς ἀποτελεσματικῶς πατάσσεται ὁ ἀλκοολισμός· ἄλλο ἐστὶν ἀλκοολισμὸς καὶ ἄλλο οἰνισμός, λέγει ὁ κ. Δοντᾶς καὶ διακηρύττει πανδήμως ὅτι ὅλα γενικῶς τὰ οἰνοπνευματώδη ποτὰ πρέπει νὰ ἀντικατασταθῶσι διὰ τοῦ οἴνου, ὅστις καὶ τὴν ζωὴν φαιδρύνει καὶ τὴν καθιστᾶ ἀνέφελον καὶ δροσεράν, καὶ τὴν Ἐθνικὴν Οἰκονομίαν συντρέχει. Ὁ κ. Δοντᾶς ὑπῆρξεν ὁ θερμὸς κῆρυξ καὶ πρωτοπόρος τῆς ἐν Ἑλλάδι ὑπὲρ τῆς χρήσεως τοῦ οἴνου κινήσεως ἐξ ἀγνοῦ συναισθήματος τῆς ὠφελείας τοῦ λαοῦ μας. Ὁ Προφητάναξ Δαυΐδ ἀπὸ τοῦ ὕψους τῆς σοφίας του καὶ τῆς γνώσεώς του λέγει ἐμφαντικῶς εἰς τοὺς ψαλμούς του : «...Καὶ οἶνος ἀνθρώπου καρδίαν εὐφραίνει καὶ ἄρτος καρδίαν ἀνθρώπου στηρίζει»· ὁ Θεόπνευστος ἀπόστολος Παῦλος μεστὸς γνώσεων ἰατρικῶν καὶ θεραπευτικῶν, γράφει ἐκ Συρίας πρὸς τὸν ἐν Κρήτῃ ἐκ στομαχικῆς παθήσεως δεινῶς, πάσχοντα ἀπόστολον Τιμόθεον :

«Μηκέτι ὑδροπότει, πίνε ὀλίγον οἶνον διὰ τὸν στόμαχόν Σου καὶ τὰς πυκνάς Σου ἀσθενείας», ἀλλὰ καὶ πολλοὶ Θεοφόροι Πατέρες τῆς Ἀνατολικῆς ἡμῶν ὀρθοδόξου πίστεως, διαπρεπεῖς καὶ Θεοφιλέστατοι, παρὰ τὰς περὶ τῆς ἀπολύτου ἐγκρατείας ἀρχάς των, συνίστων τὴν χρῆσιν τοῦ οἴνου ὄχι μόνον εἰς τοὺς σωματικῶς πάσχοντας καὶ γέροντας ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς πενθοῦντας. Λέγεται δὲ καὶ εἶναι ἀξιοπαρατήρητον, ὅτι ἡ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ παρατηρουμένη μακροβιότης τῶν ἱερέων τῶν τελούντων, καθ' ἑκάστην τὴν ἀναίμακτον ἱερὰν θυσίαν τῆς μεταλήψεως, ὀφείλεται εἰς τὴν χρῆσιν τοῦ ἐξ οἴνου ἱεροῦ ποτηρίου, ὅν, καθ' ἱερὰν ὑποχρέωσιν ὀφείλουσι νὰ πίωσιν. Ὁ λόγος δι' ὃν ἀπὸ πολλοὺς ἐπιστήμονας καὶ μή, καταπολεμεῖται ὁ οἶνος, εἶναι διότι περιέχει συστατικὸν οἰνοπνεύματος, ἀλλὰ τοῦτο κατὰ τὴν αὐθεντικὴν τῆς ἐπιστήμης γνώμην εἶναι τόσον ἐλάχιστον, ὥστε νὰ μὴ ἐπιφέρῃ, εἰς τοὺς ἐν μέτρῳ βέβαια, χρωμένους τὸν οἶνον, οὐδεμίαν ζημίαν ἢ βλάβην ὀργανικήν.

Τὰ ὀξέα τοῦ οἴνου (τρυγικὸν κ.λ.π.) συναντόμενα μετὰ τοῦ στομαχικοῦ ὑγροῦ, διευκολύνουν καὶ ἐπιταχύνουν τὴν πέψιν. Τὰ οἰνοπνευματώδη ποτὰ περὶ ὧν ὁμιλοῦμεν ἀκολούθως, φονεύουν τὸν ὀργανισμόν, ἐνῷ ἡ χρῆσις τοῦ οἴνου τὸν ἐνδυναμώνῃ καὶ τὸν κραταιώνει. Τοῦτο σαφῶς κατενόησαν καὶ ἐφήρμοσαν ὑποδειγματικῶς, ὅλαι αἱ χῶραι τῆς μεσημβρινῆς Εὐρώπης — Γαλλία, Ἰσπανία, Πορτογαλία καὶ Ἰταλία — δώσασαι καὶ τὰς λεγομένας «μάχας» τοῦ οἴνου. Εἰς 250 ἑκατομ. κιλὰ ὑπολογίζεται ἡ ἐντὸς τοῦ Κράτους κατανάλωσις τοῦ οἴνου.

Εἰς κάποιο βιβλίον του ὁ Ἐμμ. Ροΐδης, ὁ συγγρα.

φεὺς τῆς Παπίσης Ἰωάννας, λέγει:... «πρέπει νὰ εἶναι εὐχαριστημένος ὁ στόμαχος καὶ ἡ καρδία (ἐκβρώσεως γὰρ καὶ μεμετρημένης πόσεως) ἵνα χαιρώμεθα θαυμάζοντες τὴν φύσιν· ἄλλως ὁ ἥλιος φαίνεται ἡμῖν μηχανὴ πρὸς ὡρίμανσιν τῶν πεπόνων, ἡ σελήνη φανάριον τῶν κλεπτῶν, τὰ δένδρα καύσιμος ὕλη, ἡ θάλασσα ἁλμυρὸν ρευστόν, καὶ ἡ ζωὴ ὡς νερόβραστος κολοκύνθη».

Περὶ τῆς κανονικῆς τοῦ οἴνου χρήσεως καὶ ἡ λαϊκὴ μοῦσα ἠσχολήθη καθὼς καὶ σοβαροὶ τῶν παλαιοτέρων χρόνων ποιηταί μας μὴ ὄντες φίλοινοι, ἀλλ' ὕμνηταὶ αὐτοῦ. Παραθέτομεν μερικά :

Τὸ ποτὸν

Πρῶτον ποτῆρι ὁ καθεὶς
πίνει γιὰ τὴν ὑγειά του,
Τὸ δεύτερο νὰ θυμηθῇ
τὸν πρῶτο ἔρωτά του,
στὸ τρίτο πιά, ὁ φρόνιμος
πηγαίνει νὰ πλαγιάση
τέταρτο, πέμπτο, ἕξ, ἑπτὰ
τὸ νοῦ του θὲ νὰ χάση».

Ὁ Γάλλος Γερουσιαστὴς Σαρρῶ, ἕντι νι ἑορτῇ δοθείσῃ ἐν Λονδίνῳ ἐν τῇ «Λέσχῃ τῶν Οἰνεμπόρων» τὸν Ἰούλιον 1933 ὡς ἑξῆς ἐξύπνησε τὸν οἶνον : «ὅταν ἀκούῳ τὴν λέξιν κρασί, δὲν εἶμαι κύριος τῶν ἰδεῶν μου καὶ χάνω εὐχαρίστως τὸν ἔλεγχον τῶν κινήσεών μου· μία ἀκατανίκητος ὁρμὴ μὲ σπρώχνει νὰ διασχίσω τὸ πλῆθος διὰ νὰ καταλάβω τὴν πρώτην θέσιν μεταξὺ ἐκείνων ποὺ μάχονται εἰς τὸν μεγάλον ἀγῶνα ὑπὲρ τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἀνεκτιμήτου αὐτοῦ δώρου τῆς θείας προνοίας καὶ τοῦ εὐεργετικοῦ χυμοῦ τοῦ μέλλοντος. Τὸ κρασί! Δὲν ὑπάρχει εἰς τὴν ἀνθρωπίνην ἱστορίαν, ἐξαιρέσει τοῦ σίτου ὁ ὁποῖος ἔδωκεν εἰς τὸν ἄνθρωπον τὴν κυρίαν τροφήν του. Εἰς ὅλους τοὺς αἰῶνας καὶ ἀπὸ ὅλας τὰς τροφὰς τοῦ πνεύματος μὲ τοὺς ἐνδοξοτέρους τίτλους εὐγενείας. Τόσον ὡς σύμβολον, ὅσον καὶ ὡς πραγματικότης ἐξήρθη εἰς τὰ οὐράνια ὑφ' ὅλων τῶν ἐκφράσεων τῆς θείας καὶ τῆς ἀνθρωπίνης καλωσύνης. Αἱ θρησκεῖαι ἡ ὑπερτέρα αὐτὴ παράδοσις τοῦ ἰδεαλισμοῦ καὶ τῆς πνευματικότητος ἐνέγραψαν τὸν οἶνον εἰς τὴν πανηγυρικότητα τῶν λειτουργειῶν των. Τιμηθεὶς ὑπὸ τῶν Θεῶν, τῶν εἰδωλολατρικῶν θεολογιῶν, ὁ οἶνος διατηρεῖ τὴν θέσιν του εἰς τὰ μυστήρια τῆς Χριστιανικῆς πίστεως, αἱ δὲ εὐεργετικαὶ ἀρεταί του ἐγκωμιάζονται διὰ τῆς εὐγλωττίας τῶν ἰσχυροτέρων εἰκόνων τῆς «Βίβλου» καὶ τῶν ἁγίων γραφῶν· ἀλλὰ καὶ τὰς μαρτυρίας αὐτὰς καὶ τὴν ἱστορικὴν καθιέρωσιν ἀντιτάσσεται ἡ διαγραφομένη κίνησις ἐναντίον τῆς καταναλώσεως αὐτοῦ τοῦ ὑγροῦ.

Θεωρεῖται ὅτι τὸ κρασὶ εἶναι δηλητήριον ποὺ μεθύσκει, ἐξασθενεῖ καὶ ἐκφυλίζει τὸ ἀνθρώπινον γένος Ἐὰν τὸ κρασὶ ἦτο δηλητήριον ἕπεται πῶς ἡ μερὶς τῆς ἀνθρωπότητος ἡ ὁποία τὸ καταναλίσκει, ἀπὸ τόσων ἐτῶν, θὰ ἔπρεπε νὰ εἶχεν ἐκμηδενισθῇ. Ἡ γηραιὰ Εὐρώπη μας ἀπὸ χιλιετηρίδων καταναλίσκουσα οἶνον ἔπρεπε νὰ εἶχεν ἐρημωθῇ. Ἰδοὺ ὅμως ὁ πληθυσμὸς της ἀνῆλθεν ἀπὸ 180 εἰς 450 ἑκατομμύρια κατοίκων. Κύριοι, κατέληξεν ὁ κ. Σαρρῶ, δὲν πρέπει νὰ ἐπιτρέψωμεν ὅπως ἡ αἰωνία εὐγένεια τοῦ κρασιοῦ σβεσθῇ ἀπὸ τὴν θαυμαστὴν ἱστορίαν τοῦ ἀνθρωπίνου μόχθου. Ἐὰν ἤμην κακός, θὰ ἔλεγα ὅτι αἱ χῶραι ὅπου στρατολογοῦνται οἱ ἐχθροὶ τοῦ οἴνου, ἐπενόησαν ἕνα ποτόν, ποῦ εἶναι πολὺ πλέον ἄξιον τῆς ὀνομασίας τοῦ δηλητηρίου καὶ τὸ ὁποῖον ὀνομάζεται «κοκταίηλ» ἀλλὰ δὲν εἶμαι κακὸς ἀκριβῶς διότι πίνω κρασί· διότι ἡ σοφία τῶν Λαῶν λέγει: «οἱ κακοὶ πίνουν νερό». Ἕτεροι Γάλλοι σοφοὶ καθὼς καὶ δύο Γερμανοὶ ἰατροὶ οἱ Κώφμαν καὶ Σχάφερ μετὰ κύρους καὶ παραδειγμάτων ἀποφαίνονται ὅτι οἱ πίνοντες οἶνον εἶναι μακρόβιοι καὶ οὐδέποτε ἠμπορεῖ νὰ πάθουν ἐκ καρκίνου. Ἰδιαιτέρως ὅλως μνημονεύεται ὁ ἁγνὸς Ἑλληνικὸς ρητινίτης ἀπὸ ἐντοπίους καὶ ξένους ἐπιστήμονας ὅτι ὄχι μόνον εἶναι ἀπολύτως ὑγιεινός, ἀλλὰ καὶ ὠφελιμότατος, λόγῳ τῆς ρητίνης ἥτις διευκολύνει τὴν ὄρεξιν καὶ τὴν πέψιν, εἶναι δὲ καὶ διουρητικὸς λόγῳ τοῦ τερεβινθελαίου τοῦ ἐκ τῆς ρητίνης παραγομένου. Σχετικῶς διὰ τὴν ρετσίναν ὁ λόγιος δημοσιογράφος καὶ ἀκαδημαϊκὸς κ. Σπ. Μελᾶς γράφει: «...Στὶς Ἀθηναϊκὲς ταβερνίτσες, πίνουμε κάθε μέρα ρετσίνα βλέπουμε, ρετσίνα ἀκοῦμε, ρετσίνα μυρίζουμε

ρετσίνα πατᾶμε, ρετσίνα γινόμαστε ρετσίνα. Γιατί κανένας Ἕλλην γιατρὸς ἢ κοινὸς θνητὸς δὲν παρετήρησε ποτὲ ὥς τὸ σήμερα ρετσινοπότας νὰ πεθαίνουν εὔκολα. Ἀπεναντίας ριζωμένη πεποίθησις ὑπάρχει ὅτι ἡ ρετσίνα εἶναι «βάλσαμο». Εἶναι παρατηρημένον ὅτι ὅλα τὰ «γερὰ» ποτήρια γίνονται κορακοζώητα. Καὶ ἡ παρατήρησις δὲν εἶναι μόνον Ἑλληνική. Οἱ χωριάτες μὲ τὰ ροδοκόκκινα μάγουλα καὶ τὴ σιδερένια ὑγεία εἶναι ζωντανὰ ἐπιχειρήματα ὑπὲρ τῆς ρετσίνας Γιατὶ αὐτοὶ ζοῦν μὲ κρεμμύδι, ντομάτα, ἐληὰ καὶ ρετσίνα.

Ἕν λίτρον οἴνου ἰσοδυναμεῖ μὲ ἴσον ποσὸν γάλακτος ἢ 650 γραμμάρια ἄρτου ἢ μὲ 250 γραμάρια κρέατος ἢ μὲ 5 αὐγά. Ὁ Ἰατρὸς Ντούκγας γράφει ὅτι ὁ οἶνος ἔχει ὡς ἀποτέλεσμα οἱ μὲν ὑγιεῖς νὰ μὴ ἀσθενοῦν, οἱ δὲ ἀσθενεῖς νὰ ἀνευρίσκωσι τὰς δυνάμεις των καὶ τὴν ὑγείαν των.

Ἀλλὰ ἄς μὴ λησμονῶμεν ὅτι καὶ οἱ μεγάλοι τῆς ἀρχαιότητος Δραματικοὶ ποιηταὶ καὶ φιλόσοφοι Αἰσχύλος, Ἀριστοφάνης, Ἀλκαῖος καὶ ἄλλοι ὑπὸ τὸ κράτος ζωηρᾶς ὅπως δήποτε κρασικῆς εὐθυμίας, ἔγραψαν τὰ σήμερον ἀποθαυμαζόμενα, ἀριστουργήματά των.

Ἱστορικοὶ μελετηταὶ ὄντες καὶ ζήσαντες καὶ ζοῦντες εἰς τὴν κρασοφόρον Πάρον, δια τὴν γενικὴν ὠφέλειαν ἐγράψαμεν τὰς ὀλίγας αὐτὰς γραμμάς, οὐχὶ διὰ νὰ καταστήσωμεν τοὺς ἀναγνώστας τῆς παρούσης μελέτης μας, φιλοίνους, ἀλλὰ διὰ νὰ γνωρίσωσι ἀφ' ἑνὸς τὰς ὠφελήμους καὶ ἄκρας ὑγιεινὰς ἰδιότητας τοῦ οἴνου — ἐν μέτρῳ βέβαια πάντοτε λαμβανομένου — καὶ ἀφ' ἑτέρου ἵνα παταχθῇ, διὰ τῆς χρήσεως καὶ μόνης τοῦ ἀννοῦ Ἑλληνικοῦ οἴνου, ὁ ἀλκοολισμὸς ὅστις λαμβάνει τρομακτικὰς διαστάσεις διὰ τῆς ἐγκληματικῆς τῆς Κυβερνήσεως ἀποφάσεως τοῦ νὰ ἔχῃ ἐλευθέραν τὴν χρῆσιν τῶν ἀμ ὑκων. Οἱ ἄμβυκες οὗτοι, κοινῶς λεγόμενοι «καζάνια» θὰ ἀποτελέσουν, ἐντὸς ὀλιγίστου χρονικοῦ διαστήματος ἐὰν διὰ βοῆς — καὶ Ἐπαναστάσεως ἀκόμη — δὲν καταργηθῶσι, τὸν τάφον τῆς ζωῆς τοῦ Ἔθνους. Ἐπισκεφθῆτε τὴν Β. Ἑλλάδα, τὴν Ἀνατολ. καὶ Δυτ. Μακεδονίαν, τὴν Κρήτην καὶ αὐτὰς ἔτι τὰς νήσους τοῦ ἀρχιπελάγους καὶ τῶν Κυκλάδων, ὡς καὶ ἄλλα σταφυλοπαραγωγὰ καὶ σταφιδοπαραγωγὰ διαμερίσματα τοῦ Κράτους, ἐὰν θέλετε καὶ τὰς φυλακάς μας, κόμετε ἐμπεριστατωμένας ἐρεύνας. συναναστραφῆτε τὸν ἐργατικὸν καὶ γεωργικὸν κόσμον, ὡς καὶ κάθε μοχθοῦντα χειρονακτικῶς, διὰ νὰ αἰσθανθῆτε τὸ μέγεθος τῆς συμφορᾶς ποὺ ἐπέφερον ἐπὶ τῆς ψυχῆς καὶ τῆς ζωῆς τῶν πληθυσμῶν οἱ περίφημοι ἄμβυκες! «Τὸ ἀπόσταγμα τοῦτο τῶν ἀμβύκων, μὲ τὰς διαφόρους προσ επωνυμίας του — «ράκα», «ρακί», «Τσικουδιά», «σοῦμα», «τσίπουρο», «ντόπιο» — ἀνώτερον κατὰ βαθμοὺς τοῦ φωτιστικοῦ τοιούτου, ροφᾶται ἀγρίως ἀπὸ ὅλας γενικῶς τὰς λαϊκὰς καὶ ἐργατικὰς μάζας διὰ νὰ τοὺς καταστήσῃ ἀνικάνους καὶ ἀχρήστους, ραθύμους, νεχελεῖς καὶ ννσταλέους καὶ πατέρας ἀναπήρων τέκνων ἐφ' ὅσον εἶναι ἔγγαμοι. Δὲν ὁμιλῶ διὰ τὴν ζημίαν τοῦ Κράτους ἥτις ὑπερβαίνει τὰ 500 ἑκατομμύρια, ὡς ἐκ τῆς χρήσεως τῶν ἀμβύκων, διότι αὐτὸ εἶναι ἔργον τῶν Κυβερνώντων, ἀλλ' ἐξετάζω τὰ καταστρεπτικὰ ἀποτελέσματα, ποὺ ἐπέφερεν ἐπὶ τοῦ λαοῦ μας, ἡ ἄστοχος καὶ ἀμελέτητος καὶ ἀψυχολόγητος καὶ αὐτόχρημα ἐγκληματικὴ ἀπόφασις τῆς Κυβερνήσεως νὰ ἐπιτρέψῃ ἐλαφρᾷ τῇ συνειδήσει τὴν χρῆσιν τῶν ἐθνοφθοροποιῶν ἀμβύκων, διότι τὸ ἠξίωσαν ὡρισμένων ἐπαρχιῶν τοῦ Κράτους ὁ ντιπρόσωποι Μὲ τὴν γνώμην μας ταύτην ἀνεπιφυλάκτως τάσσονται, ὅλαι αἱ Βιομηχανικαὶ Οἰνοποιητικαὶ ἐπιχειρήσεις καθὼς καὶ οἱ Ἀμπελουργικοὶ καὶ Γεωργικοὶ Σύνδεσμοι καὶ πρὸς προστασίαν τῶν οἴνων μας ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν ὠφέλειαν τοῦ Λαοῦ καὶ τοῦ Κράτους δημοσιονομικῶς καὶ Ταμειακῶς.

Ὁ μέγας φυσιολόγος Μπούνγκε λέγει: «Οἱ ἄνθρωποι πίνουν, διότι καὶ οἱ ἄλλοι πίνουν· πίνουν, ὅταν ἐπαναβλέπουν ἀλλήλους, καὶ ὅταν πεινοῦν, ἵνα σιγάσουν τὴν πεῖναν· πίνουν ὅταν εἶναι χορτασμένοι, ἵνα κεντήσουν τὴν πεῖναν· πίνουν ὅταν ριγοῦν, ἵνα θερμανθῶσιν καὶ ὅταν θερμαίνονται ἵνα δροσισθῶσι πίνουν διότι εἶναι λυπημένοι καὶ πίνουν διότι εἶναι χαρούμενοι πίνουν εἰς μίαν γέννησιν καὶ πίνουν καὶ

εἰς μίαν κηδείαν». Ἐν τῇ «Ρητορικῇ» του ὁ Ἀθανάσιος ὁ Πάριος λέγει: «Τὸν οἶνον ἣν πίνει τις μετρίως τό τε σῶμα ὤνησε τὴν δὲ ψυχὴν οὐκ ἔβλαψεν».

Ὑπάρχουσι βέβαια καὶ πολλαὶ καὶ σοβαραὶ ἀντιρρήσεις ὡρισμένων ἐπιφανῶν ἐπιστημόνων, ἀντιτιθέμεναι πρὸς τὰς δοξασίας τῆς ὠφελημότητος τοῦ οἴνου — ὡς αἱ τῶν ἡμετέρων Βλαβιανοῦ, Κατσαρᾶ κ. λ π. — ἀλλὰ τοῦτο δὲν εἶναι ἱκανὸν νὰ μεταβάλῃ κανόνα ὑφιστάμενον ἀπὸ τῆς κοσμογονίας καὶ τῆς ἐποχῆς τοῦ Νῶε! Καὶ κατ' ἀκολουθίαν τὰ ἀπροσμάχητα ἐπιχειρήματα τῶν πολλῶν, ἀνατρέπουν τὰ τῶν ὀλίγων καὶ κραταιοῦται τελικῶς ἡ γνώμη ὅτι ὁ ἁγνὸς Ἑλληνικὸς οἶνος πινόμενος ἐν μέτρῳ λογικῷ καὶ ἀναλόγως τῆς ἰδιοσυγκρασίας ἑκάστου, ὄχι μόνον βλάβην δὲν ἐπιφέρῃ, ἀλλὰ μεγάλην ὠφέλειαν ψυχικὴν καὶ σωματικήν, διότι καὶ τῆς ζωῆς παρέχει φαιδρότητας καὶ σταθερὰν ψυχικὴν διάθεσιν καὶ εὐφροσύνην διὰ νὰ ἀντικρύζῃ μὲ ψυχραιμίαν καὶ αἰσιοδοξίαν, ὅλα τὰ δύσκολα προβλήματα, τὰ ὁποῖα εἰς τὴν σημερινὴν ἐποχὴν οὔτε ὁ νήφων λογισμός, οὔτε ἄλλη τις δύναμις ἠμποροῦν νὰ δαμάσουν ἄνευ τῆς χρήσεως τοῦ οἴνου, ὑγεία, ἀνοικτὴ καρδιά, σχετικὴ αὐτάρκεια καὶ αἰσιοδοξία, ἀρκοῦν ὥστε νὰ ἀπολαμβάνῃ κανεὶς τὰ ἀγαθὰ τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς φύσεως, ἐφ' ὅσον διαρκεῖ ὁ πολυστένακτος βίος. Ἀλλ' ἄλλως τε καὶ ἀπὸ τῆς βαθυτέρας ψυχολογικῆς πλευρᾶς ἐξεταζομένη ἡ ἐντὸς τῶν λογικῶν ὁρίων, ὡς ἔφημμεν, χρῆσις τοῦ οἴνου, οἱ πρὸς τὰς γνώμας τῶν σοφῶν Εὐρωπαίων ἐπιστημόνων ἀντιγνωμοῦντες ἀλλὰ καὶ οἱ μὴ πίνοντες ἄς μᾶς εἴπωσι πῶς καὶ κατὰ ποῖον τρόπον, ὁ διηνεκῶς ταλαιπωρούμενος ἄνθρωπος, θ' ἀπελάμβανε τὴν χαρὰν τῆς ζωῆς, εἰς ὅλας αὐτῆς τὰς ἐκδηλώσεις ἄνευ τοῦ οἴνου;

«Ἅγ. Ἀνάργυροι»
Πάρου
Ἰούλιος 1936

ΝΙΚΗΦ. Γ. Κυπραῖος

ΕΡΓΑ ΤΟΥ ΙΔΙΟΥ

1) **«Στρατιωτικαὶ ἀναμνήσεις»** τῆς κατὰ Φεβρουάριον 1897 καθόδου τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατοῦ εἰς Κρήτην (1897).
2) **«Σταχυολογήματα»** καὶ ἀνεκδοτολογικὴ ἱστορικὴ Συλλογὴ περίεργος 1908.
3) **«Τὰ Πάρια»** ἱστορικὴ μονογραφία περὶ τῆς νήσου Πάρου·
4) **«Ἐπαναστατικαὶ σελίδες»** ἢ τὸ Ἐθνικὸν κίνημα ἀνὰ τὰς Κυκλάδας (ἐγκεκρ. παρὰ τοῦ Ὑπουργ. Στρατιωτικῶν (1919)
5) **«Ἱστορικὰ Ἠπειρωτικὰ σημειώματα»** Ἱστορικὴ μονογραφία σύντομος περὶ Ἠπείρου καὶ Ἰωαννίνων (1925).
6) **«Ἐθνικοὶ ἥρωες καὶ μάρτυρες»** (Μαντὼ Μαυρογένους) ὁμιλία πατριωτικὴ 25 Μαρτίου 1926 (1926).
7) **«Ἡ Ἑκατονταπυλιανὴ τῆς Πάρου»** Ἐξιστόρησις τοῦ παναρχαίου βυζαντινοῦ Ναοῦ (1926),
8) **«Ἡ Ἀντίπαρος»** Ἱστορικὴ μονογραφία περὶ τῆς νήσου Ἀντιπάρου καὶ τοῦ ἱστορικοῦ σπηλαίου (1928).
9) **«Λαογραφία»** τῆς νήσου Πάρου. (Βραβευθεῖσα παρὰ τῆς Γλωσσικῆς Ἑταιρείας) **ἀνέκδοτος** (1928).
10) Μελέτη πρωτότυπος περὶ **«Γάμου καὶ ἀγαμίας»** (1930).
11) Διάφορα πρωτότυπα ἱστορικὰ ἀνέκδοτα, εἰς ἐφημερ. καὶ ἡμερολόγια.
12) **«Λαογραφία»** νήσου Πάρου (Μέρος β΄) βραβευθεῖσα παρὰ Γλωσσικῆς Ἑταιρείας (1934) (ἀνέκδοτος).
13) **«Μαντὼ ἡ Μαυρογένους»** (1930) βραβευθὲν παρὰ τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Ἑκατονταετηρίδος διὰ χρηματικοῦ γέρατος καὶ τοῦ μεταλλίου τῶν Ἐθνικῶν ἀγωνιστῶν.
14) **«Οἱ Ἅγιοι Ἀνάργυροι»** Πάρου (1934).